

تأثیر عناصر ضروری کم‌مصرف بر عملکرد و روند جذب ازت، فسفر و پتاسیم توسط گندم سید عطا... سیادت، سید ابوالحسن هاشمی دزفولی، محمدرادمهر، غلامعباس لطف‌علی‌آینه^۱

به منظور بررسی تأثیر عناصر ضروری کم‌مصرف و بر جذب ازت، فسفر و پتاس در دو رقم گندم نان و گندم دو روم در سال زراعی ۷۵-۷۴ در مزرعه آزمایشی مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان آزمایشی به روش فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی در ۴ تکرار به مورد اجرا گذاشته شد. در این آزمایش رقم اترک از تیپ گندم نان و رقم از تیپ گندم دو روم شرکت داشتند و عناصر کم‌مصرف شامل مس، روی، منگنز، آهن و کود میکرو کامل و یک تیمار شاهد (عدم مصرف عنصر کم‌مصرف) بودند. نتایج نشان می‌دهد که اثر کودهای کم‌مصرف در عملکرد دانه معنی‌دار بوده است. در صورتی که اثر ژنوتیپ و اثر متقابل آنها غیرمعنی‌دار بود. عنصر منگنز در سطح % نسبت به شاهد از نظر عملکرد اثر معنی‌داری داشته اما سه عنصر آهن، روی و کود کامل در مقایسه با تیمار شاهد هرچند که از عملکرد بالاتری برخوردار بودند اما تفاوت آنها معنی‌دار نبوده است. کودهای عناصر کم‌مصرف اثرهای متفاوتی بر میزان پروتئین دانه داشت و این تفاوت‌ها معنی‌دار بودند. عنصر مس با تولید ۱۳/۸ درصد پروتئین نسبت به تیمار شاهد با تولید ۱۳/۶۵% برتری داشته، در صورتی که سه عنصر روی، آهن و منگنز با شاهد تفاوت معنی‌داری نداشتند. عناصر کم‌مصرف و ژنوتیپ‌ها و اثرات متقابل آنها در میزان سه عنصر اصلی دانه اثر یکسانی داشتند. درصد ازت، فسفر و پتاس در زمان‌های مختلف نمونه‌گیری تفاوت معنی‌داری داشتند. در مراحل رشد دانه روند جذب فسفر شباهت زیادی با روند جذب ازت داشت. بطور کلی کاربرد عناصر کم‌مصرف در میزان و روند جذب پتاسیم دانه در مقایسه با شاهد تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

^۱ به ترتیب دانشیاران مجتمع عالی آموزشی و پژوهشی کشاورزی رامین، دانشگاه شهید چمران اهواز، کارشناس مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان و کارشناس ارشد مرکز تحقیقات کشاورزی خوزستان